

LOVFORSLAG, TIDSPLAN OG BEKENDTGØRELSER

VED SENIORKONSULENT JENS PLESNER
DEN 19. JUNI 2025

Problemet med terrænnært grundvand

- Grundvandsspejlet er over de seneste 30 år steget med op til en meter, og i dag har cirka 450.000 boliger under en meter til grundvandsspejlet mere end 80 procent af året. Heraf ca. 360.000 inden for kloakerede områder
- Erfaringer fra KL og DANVA-projekt på baggrund af cases fra Sunds, Herlev, Odense og Aarhus, viser at det er samfundsøkonomisk mest rentabelt, at spildevandsselskaber varetager anlæg
- DANVA og KL har i 2021 foreslået en model, hvor kommunen er myndighed med kommuneplan, klimatilpasningsplan og spildevandsplan som ramme, mens spildevandsselskaberne står for konkret opgaveløsning.

Samfundsøkonomi ved kollektive løsninger

Herlev	NNV (mio. kr.)	Intern Rente (%)	CB- Forhold	Effekt på ejendomsværdi (mio. kr.)
25 % Grundejerløsning	15,0	7,6 %	1,7	25,1
75 % Grundejerløsning	44,9	7,6 %	1,7	75,3
Selskabsløsning	115,3	20,0 %	4,6	100,4
Aarhus	NNV (mio. kr.)	Intern Rente (%)	CB- Forhold	Effekt på ejendomsværdi (mio. kr.)
25 % Grundejerløsning	-50	-	-	93
75 % Grundejerløsning	-67	-	-	278
Selskabsløsning	172	8,9 %	2,2	312

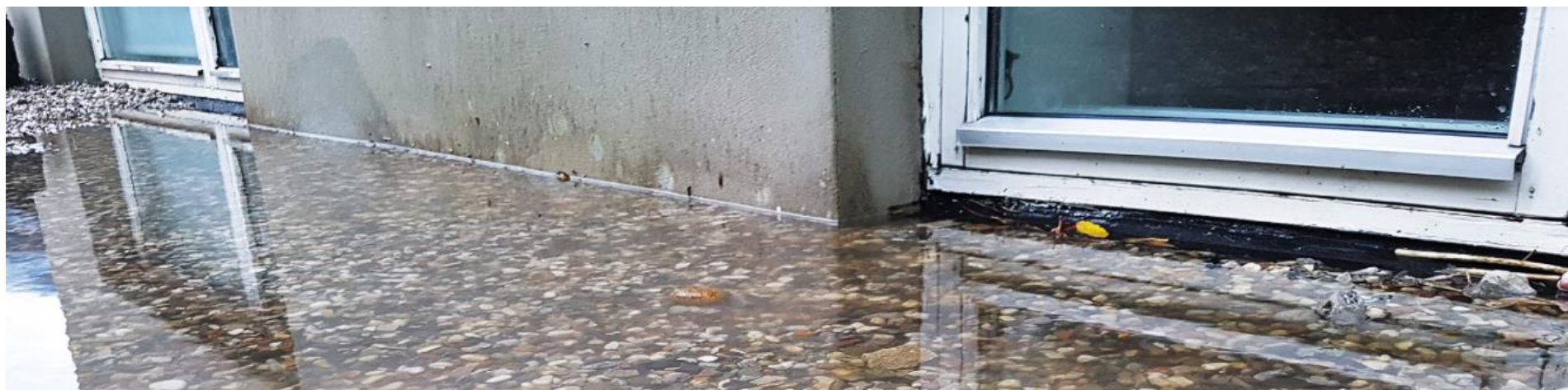
Sunds	NNV (mio. kr.)	Intern Rente (%)	CB- Forhold	Effekt på ejendomsværdi (mio. kr.)
25 % Grundejerløsning	2,6	5,0 %	1,3	3,0
75 % Grundejerløsning	22,4	9,8 %	2,4	9,0
Selskabsløsning	36,8	29,2 %	7,5	9,1
Odense	NNV (mio. kr.)	Intern Rente (%)	CB- Forhold	Effekt på ejendomsværdi (mio. kr.)
25 % Grundejerløsning	643	18,4 %	4,1	440
75 % Grundejerløsning	1.930	18,4 %	4,1	1.319
Selskabsløsning	3.161	25,5 %	5,4	1.583

Elementer i KTP 1

- Statsligt engagement i udsatte områder ved havet, faglige løsninger og betalingsmodeller.
- Forlængelse af kystbeskyttelsespuljen, som kommunerne kan søge til fælles kystbeskyttelsesprojekter, med 150 millioner kr.
- Beskyttelse af vestkysten, som 1,1 ud af 1,3 mia. kr. anvendes til.
- Et fast embedsmandsudvalg, som løbende skal rådgive regeringen, og som kan nedsætte hurtigt arbejdende grupper for at løse udfordringer på tværs af sektorer.
- Kollektiv løsning på højtstående grundvand.

Udfordringerne med højtstående grundvand

KL/DANVA-model anvendes: Med Klimatilpasningsplan 1 vil ”Regeringen som noget nyt også give kommunen myndighedsansvaret for håndtering af højtstående grundvand og gøre det muligt for spildevandsselskaberne at lave kollektive løsninger i områder, hvor det kan betale sig for samfundet. Det er en løsning, som både kommuner og spildevandsselskaber har efterlyst, og som vil være en hjælp til udsatte grundejere.”

Tidsplan for regelgrundlaget

- Lovforslag om terrænnært grundvand fremsat 27-03-2025
- Vedtaget 03-06-2025 med ikrafttræden 1. juli 2025 ([link](#))
- Vi venter på bekendtgørelser og vejledninger:
 - Ændret spildevandsbekendtgørelse i høring i maj sammen med ændringer i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning ([link](#))
 - Vejledning til spildevandsbekendtgørelse om TGV forventes i høring op til sommerferien eller lige efter
 - Ny beregningsbekendtgørelse forventes i høring ult.aug./primo sep.
 - Vejledning til beregningsbekendtgørelse i høring i 3. kvartal 2025
 - Dertil kommer ændringer i bekendtgørelse om vandselskabers økonomiske rammer, omkostningsbekendtgørelsen (spildevandsselskabers samarbejde med andre parter om klimatilpasning mv.), indberetningsbekendtgørelse og bekendtgørelse om tilknyttet virksomhed (Ingen af disse har været i høring)

Rammer for TGV

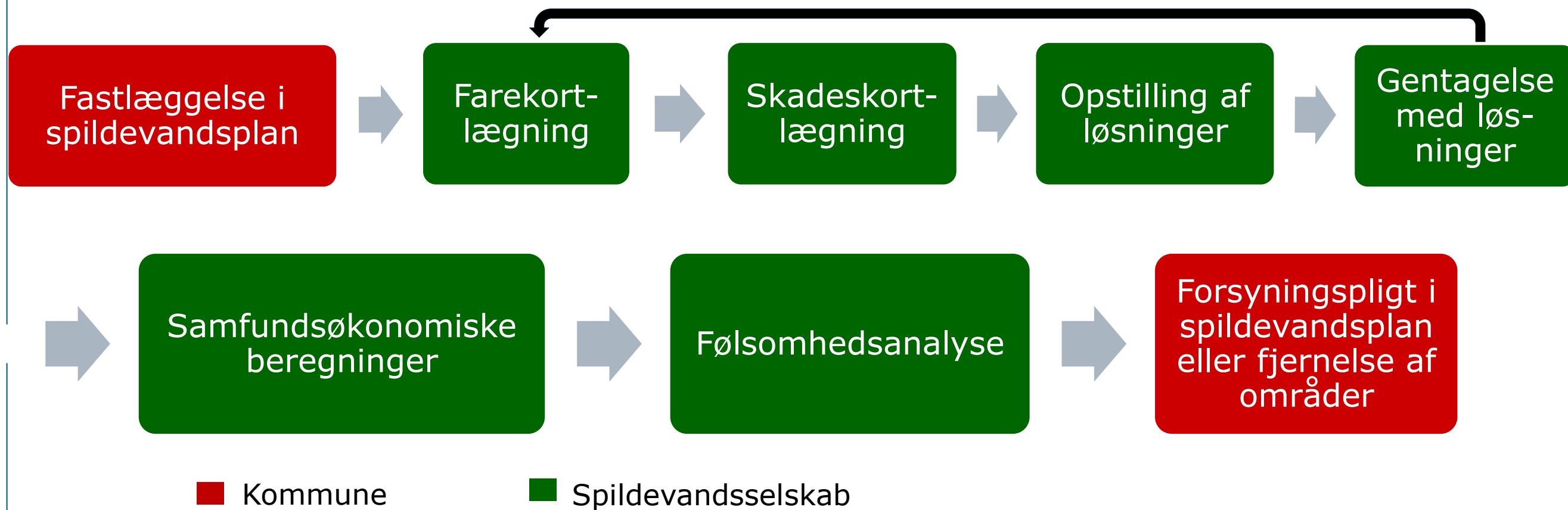
- Kommunerne er myndighed for håndtering af terrænnært grundvand
- Forsyningspligt til spildevandsselskaber, hvis samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt
- Takstfinansiering over vandaflædningsbidraget
- Eksisterende by, regnvandskloakerede områder,
- Tilslutningspligt og krav til omkobling
- Metodefrihed i valg af løsninger

TGV i spildevandsplanen

- Kommunalbestyrelsen fastlægger områder for TGV i spildevandsplanen – første frist 1. jan. 2027, anden frist 1. jan. 2029
- Selskabet skal lave samfundsøkonomiske beregninger for TGV områder i spildevandsplanen
- Ej håndtering af TGV i områder udenfor fastlagte områder i spildevandsplanen
- Pt. ikke tidsfrister for, hvornår selskaberne skal have lavet de første beregninger
- Dermed ej heller frist for hvornår foranstaltninger til håndtering af TGV skal fremgå af spildevandsplanen

Proces for TGV

Minder om øvrig klimatilpasning

Skadesomkostninger og gevinster

- Beregning på skadesomkostninger ved oversvømmelse/indsivning af TGV til bygninger, infrastruktur og spildevandsselskabets anlæg

Eksempler på skadesværdityper

Direkte markedsomsatte

- Bygninger
- Infrastruktur, herunder spildevandsanlæg
- Evakueringer og beredskabsindsatser

Indirekte skader

- Transport (tabt arbejdstid)
- Produktionstab
- Midlertidig genhusning

Hændelses- og varigheds-baserede skader
(sidstnævnte vil være de mest omfattende)

- Samfundsøkonomisk gevinst når:
Sparede skadesomkostninger > Tiltags-/anlægsomkostninger
- Spildevandsselskabet skal vælge den løsning, der giver den største gevinst for samfundet

Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

- Som udgangspunkt alternativberegninger på:
 - Afgrænsning af projektområdet
 - Grundvandssænkende foranstaltning/løsning
 - Investerings tidspunktet
- Alternativberegninger kan undlades
 - F.eks. hvis investerings tidspunktet kan passe med renovering af kloaksystemet

Forbud mod fastlæggelse af områder

- Kommunen må **ikke fastlægge** områder i spildevandsplanen, under samtlige, følgende betingelser:
 1. Området grundet fare for oversvømmelse af TGV er udpeget efter d. 1. juli 2025 i kommuneplanen
 2. Området på dette tidspunkt var omfattet af retningslinjer i kommuneplanen fastsat efter planloven
 3. Området i en lokalplan er udlagt til overførsel fra landzone til byzone eller byudvikling i byzone, der kræver nyanlæggelse af kloakken
- Det er utvivlsomt, at kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed ikke kan opfyldes

Økonomisk regulering og samarbejder med andre

- TGV defineres som spildevand i spildevandsplanens områder og spildevandsselskabet underlægges samme vilkår som for den øvrige klimatilpasning, altså:
 - Tillæg til beregninger og håndtering af TGV
 - Effektiviseringskrav i forhold til beregninger og håndtering af TGV
 - Krav om dokumentation af aftaler og omkostningsfordeling, hvis håndtering af TGV foretages sammen med andre, herunder kommuner, staten, private og andre spildevandsselskaber

Ønske om mere TGV håndtering

- Mulighed for TGV håndtering ud over det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige når:
 - Der foreligger en aftale med den anden part(er)
 - Øvrig part(er) dækker meromkostninger
- Vandsektortilsynet fører tilsyn

Øvrigt

- Spildevandsselskabet kan pådrage sig erstatningsansvar, f.eks. i forbindelse med sætningsskaber
- Et spildevandsselskabs håndtering af TGV i et område er ikke en garanti for, at der ikke kan opstå problemer med TGV i det pågældende område

Spørgsmål?

